E L Ő T E R J E S Z T É S

az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátásainak éves átfogó értékelése tárgyában

Kaszaperi Közös Önkormányzati Hivatal	
Iktatás dátuma: KHS/1001-17/2026	
Iktatószám: 2026 APR 27.	Melléklet:
Előszám:	Előadó: GRJ

Tisztelt Képviselő-testület!

A települési önkormányzat **a** gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján ***gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig*** – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – ***átfogó értékelést készít, melyet a képviselő-testület megtárgyal.*** Az értékelést meg kell küldeni a Békés Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának, aki a beszámolóban foglaltakkal kapcsolatban állásfoglalást adhat ki, illetve javaslattal élhet az önkormányzat felé.

Fentiek értelmében a képviselő-testület munkatervében minden évben napirendre tűzi a helyi gyermekvédelmi rendszer működésének értékelését.

A gyermekvédelem helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése, a települési önkormányzat törvényi kötelezettsége, a területén élő gyermekek ellátásának megszervezése a helyi vezetés felelőssége, ugyanakkor helyi szociálpolitikájának nagyon fontos része.

A gyermekvédelmi rendszer működtetésében az önkormányzatoknak kiemelkedő szerepe és felelőssége van, a személyi és tárgyi feltételek megteremtésében, a kötelező feladatok ellátásához az önkormányzatokat terhelő pénzügyi fedezet biztosításában. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekvédelmi törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Kérem a Tisztelt Képviselő testületet, hogy tárgyalja meg az előterjesztést és fogadja el a beszámolót.

Átfogó értékelés az önkormányzat 2025. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS

A helyi önkormányzatok gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló éves átfogó értékelés elkészítésének tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. sz. melléklete határozza meg, mely magában foglalja a településen működő gyermekvédelmi rendszer teljes körű bemutatását, egész éves tevékenységét. A beszámoló az abban foglalt szempontok figyelembevételével, azok sorrendjében, az aktuális szakmai egységek által elkészített részösszefoglalók együtteséből épül fel.

1.A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

A település demográfiai mutatói

	0-2 éves	3-5 éves	6-14 éves	15-18 éves	19-25 éves	26-62 éves	63 év felett	Összesen
Kaszaper	36	46	116	66	144	921	384	1713

A 0-18 éves korosztályhoz tartozók száma **264** fő.

- Bölcsődei ellátásban részesülők száma **14** fő (kaszaperi és vidéki gyerekek)
- Óvodai ellátásban részesülők száma **53** fő
- Általános iskolai ellátásban részesülők száma **113** fő.
- A középfokú tanulmányokat folytató gyermekek számáról pontos adattal nem rendelkezünk, mivel a 14-18 év közötti korosztály a megye különböző tagintézményeiben tanul. Általánosságban, azonban elmondható, hogy a kaszaperi középiskolai tanulók elsősorban Szeged, Orosháza, Békéscsaba, Gyula és Mezőkovácsháza városok oktatási intézményeivel létesítenek tanulói jogviszonyt.

2.Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

- **a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,**
- **egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,**
- **gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.**

A pénzbeli ellátások és a gyermekvédelmi alapellátások célja a családok szociális helyzetének és nevelési-gondozási funkciójának megerősítése, a gyermek helyes irányú fejlődésének elősegítése.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A kedvezmény megállapításának feltételeit a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 19. § - a szabályozza. A jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek (pl. tankönyvtámogatás) igénybevételére.
A jegyző a gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot 1 évre állapítja meg azon gyermekek részére, akik a jogszabályban foglalt jövedelmi és vagyoni feltételeknek megfelelnek.

A törvény meghatározza, hogy mely kérelmezők milyen jövedelmi és vagyon helyzete alapján támogathatóak. A kérelmező családok tekintetében megállapítható, hogy a megállapítás feltételeinek a kérelmezők megfelelnek, mely jelzi, hogy a családok jelentős – elsősorban anyagi - gondokkal küzdenek.

Fontos megjegyezni, hogy gyakran előfordul, hogy a szülők nem időben kérelmezik az új ellátás megállapítását, annak ellenére, hogy időben megkapják a felülvizsgálathoz a levelet.
Másik fontos tényező, hogy 2024. július 1-től emelkedtek a jövedelemhatárok:

a) a szociális vetítési alap (28.500,-) összegének a ***245 %-át (2024. július 1-től 69.825, - Ft),***
- ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
- ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
- ha a nagykorúvá vált gyermek nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be;

b) a szociális vetítési alap (28.500,-) összegének ***225%-át (2024. július 1-től 64.125- Ft)*** az *a)* pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a jogszabályban meghatározott értéket.

2025. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek korcsoportos eloszlása

Korcsoport	rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	hátrányos helyzetű	halmozottan hátrányos helyzetű
0-3 év	-	2	-
óvodás	-	-	-
ált. iskolás	-	16	-
középiskolás	-	5	-
Összesen:	-	23	-

Összehasonlító táblázat a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának alakulásáról 2015.-2025. évben

Év	*hátrányos helyzetű/fő*	*halmozottan hátrányos helyzetű/fő*	*Összesen*
2015	*46*	*16*	*62*
2016	*45*	*19*	*64*
2017	*38*	*9*	*47*
2018	*39*	*1*	*40*
2019	*29*	*2*	*31*
2020	*31*	*-*	*31*
2021	*22*	*2*	*24*
2022	*23*	*2*	*25*
2023	*26*	*-*	*26*
2024	*23*	*-*	*23*
2025	*23*	*-*	*23*

2025. augusztusban és 2025. novemberben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők pénzbeli támogatása

Időpont	Gyermekek száma	Családok száma	Összeg/ Ft
2025.08.01.	*24*	*12*	*155.500*
2025.11.01.	*21*	*11*	*136.500*

A szociális ügyintéző és a Szolgálat közötti kapcsolat napi szintű. Folyamatosan dolgozunk annak érdekében, hogy anyagi okok miatt egy család és egy gyermek se kerüljön kilátástalan helyzetbe (gyógyszerek kiváltása, gyermekeknek szemüveg megvásárlása, közüzemi számlák kifizetésében segítség, élelmiszer csomag, szülőknek közmunka lehetőség felajánlása).

Azonban a fent említett segítségek, valamint a szakemberek tanácsai, iránymutatásai nem érnek semmit, ha a szülők maguk is nem tesznek sorsuk jobbrafordulásáért.

Újszülött támogatás

Annak a Kaszaperen lakóhellyel rendelkező és életvitelszerűen a településen élő kismamának jár, aki gyermeke születését követően 6 hónapon belül benyújtja kérelmét, valamint bemutatja gyermeke születési anyakönyvi kivonatát. A támogatás összege gyermekenként 60.000 Ft.

2025.-ben **8** édesanya összesen **480.000** Ft. támogatásban részesült.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj

Kaszaper Község Önkormányzata 2025. évben is csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj Pályázathoz, amely a szociális helyzetük miatt rászoruló nappali tagozatos egyetemi és főiskolai hallgatók, továbbá felsőoktatási intézménybe jelentkezni kívánó fiataloknak a tanulmányok megkezdését követően nyújt rendszeres anyagi támogatást. 2025-ben 7 fiatal felnőtt részére biztosított ösztöndíjat az önkormányzat, e célra a költségvetéséből **520.000** forintot használt fel.

Kedvezményes gyermekétkeztetés

A gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményekben, óvodában ingyenes, iskolában csak a rendszeres gyermekvédelmi ellátásban részesülő gyermekek részére ingyenesen biztosított, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermekek, pedig 50% -os támogatásban részesülnek.
Kaszaper Község Önkormányzata 2025. évben is támogatást igényelt, összesen **192.945 Ft.** összegben szünidei gyermekétkeztetés megszervezéséhez.

Szociális tüzelőanyag támogatás

A helyi önkormányzatok szociális tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatás igénybevételére kérelmet nyújtottunk be a Magyar Államkincstárhoz. A támogatási összeg megállapítása az önkormányzatok által kitöltött előzetes igényfelmérésben jelzett adatok alapján történt, a pénzügyi kerethez igazodóan arányosan csökkentett mértékben. Az önkormányzatok a lakosságszám és a lakhatási támogatásban részesülők arányát figyelembe véve jogosultak a támogatásra.
Kaszaper Község Önkormányzata, mint kedvezményezett **1.174.000 Ft**. összegű, egyszeri vissza nem térítendő támogatásban részesült, mely **233 q** barnakőszén vásárlására használta fel. A támogatás feltétele volt a fenti mértéken felüli önrész vállalása, amely mindösszesen **657.860, Ft.**
A településen 37 rászoruló család kapott tüzelőanyagot, a család nagyságától függően a helyi önkormányzati rendelet szabályainak megfelelően.

<u>Krízis alap</u>

2025. évben **52 fő** részére **529.690 Ft.** került kifizetésre, nehéz szociális helyzetükre tekintettel, rendkívüli települési támogatásban **54 fő, 1.556.200 Ft**. összegben részesült.

A krízis alap az önkormányzat mindenkori költségvetésében meghatározott összeg, amely a településen átmenetileg ellehetetlenült helyzetbe került, azonnali segítséget igénylő családok, személyek megsegítését szolgálja.

Az összeg felhasználásáról a szociális ügyintézővel egyetértésben - a gyermekvédelmi és családsegítési feladatokat ellátó személy véleményének figyelembe vételével - intézkedik, a Kaszaperi Humán Szolgáltató és Gondozási Központ vezetője, Kaszaper Község Polgármesterével egyeztetve, annak egyetértésével.

A krízis alapból felhasznált összegről a Kaszaperi Humán Szolgáltató és Gondozási Központ családgondozója utólag a Kaszaperi Közös Önkormányzati Hivatal felé elszámol.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

- **gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesül ők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, szociális válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),**
- **gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.**

A családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást a Kaszaperi Humán Szolgáltató és Gondozási Központ Család-és Gyermekjóléti Szolgálata látja el. Az ellátással kapcsolatos tapasztalatokat a Gyermekjóléti Szolgálat családsegítő munkatársa által készített beszámoló tartalmazza.

A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének bemutatása

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv (Gyvt.) 40.§ (1) bekezdése értelmében a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása a települési önkormányzatok feladata.
A gyermekvédelmi törvény a gyermek jogaként fogalmazza meg, hogy segítséget kapjon a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, illetve védelemben részesüljön a fejlődésre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen, továbbá a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, elhanyagolással és az információs ártalommal szemben. A gyermeknek joga van, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő neveléséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.
A gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) határozza meg. E szerint a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása során a hangsúly a veszélyes tényezők csökkentésén és a család erősségeire való alapozáson, a családi egység megőrzésén van. A családgondozó veszélyeztetettnek minősíti azt a gyermeket vagy fiatalt, akinek testi-, lelki-, értelmi-, erkölcsi-, és szociális fejlődését a szülő vagy a gondozó környezet nem biztosítja.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémákkal küzdő egyéneknek és családoknak nyújt segítséget.
A családsegítés a szociális biztonsági rendszeren belül egy alapszolgáltatást nyújt, amely a személyes gondoskodást nyújtó segítő és a szolgáltatást igénybevevő személy együttműködésén alapul.

A családsegítés a szociális biztonsági rendszeren belül egy alapszolgáltatást nyújt, amely a személyes gondoskodást nyújtó segítő és a szolgáltatást igénybevevő személy együttműködésén alapul.

Célja, a krízis helyzetben lévő, szociális vagy mentálhigiénés problémákkal küzdő egyének, családok képessé váljanak saját problémáik felismerésére, megfogalmazására, megoldások kidolgozására.
A segítő szakember családgondozással segíti a családokban előforduló krízishelyzeteket, működési zavarokat, illetve konfliktusokat.

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekek érdekeit védő személyes szociális szolgáltatás, mely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetését, illetve a családból kiemelt gyermek visszahelyezését.

Főbb feladatai:

- Segítségnyújtás hivatalos ügyek intézésében, kérelmek kitöltésében, támogatásokhoz, ellátásokhoz való hozzájutásához.
- Tájékoztatás a jogi képviselet lehetőségéről.
- Tanácsadás (mentálhigiénés, nevelési, életvezetési, egészségügyi) illetve a tanácsadások igénybevételének lehetőségéről, a tanácsadás céljáról és feltételeiről tájékoztatás, segítségnyújtás a tanácsadás felkeresésével.
- Szociális válsághelyzetben lévő várandós anyát, illetve magzatot megillető jogokról, támogatásokról, ellátásokról való tájékoztatás.
- Támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában vagy helyettes szülőnél igénybe vehető ellátásokhoz történő segítés, személyes segítő kapcsolat keretében közreműködik a problémái megoldásában.
- Segít olyan szabadidős programok szervezésében, amelyek a családban jelentkező nevelési problémák, hiányosságok káros hatásainak enyhítését célozzák.
- Probléma esetén a családgondozó a szülővel és a gyermekkel fenntartott kapcsolat során elősegíti a szükséges változásokat.
- Környezettanulmányt készít, családlátogatást tesz.
- Kezdeményezi, hogy a közoktatási intézmények, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézmények, valamint társadalmi szervezetek szervezzenek a szabadidő hasznos eltöltését célzó programokat.

A gyermekvédelmi tanácskozás, melyet 2026. február 25-én tartottunk meg, egyik célja, hogy felszínre kerüljenek azok a problémák, amelyek veszélyeztetik a településen élő gyermekek egészséges fejlődését, ugyanakkor meghatározásra kerüljenek javaslatok a feltárt problémákra és a gyermekek helyzetének javítására.

A gyermekekkel közvetlenül foglalkozó nevelési-oktatási intézmények, valamint a védőnői szolgálatok megítélése alapján a településen felmerülő problémák közül – a tavalyi évhez hasonlóan – első helyen az anyagi nehézségek, (különösen a munkanélküliség) állnak, ezt szorosan követik a gyermeknevelléssel összefüggő, majd a szülők és a család életviteléből adódó problémák.

A gondozott családok körében kezelt problémák típusa:

- anyagi
- gyermeknevelési
- magatartási-, és teljesítményzavar
- családi konfliktus (agresszió, konfliktuskezelési-indulatkezelési probléma)
- szülők közötti párkapcsolati probléma
- szülők vagy család életvitele miatt
- szülői felügyelet hiánya, vagy annak felszínessége
- baráti társaságok deviáns viselkedésének gyakorisága
- szülői elhanyagolás (komoly higiénés problémák)
- lelki, mentális,
- foglalkoztatással kapcsolatos
- szenvedélybetegség (alkoholprobléma)
- felhalmozott közüzemi tartozások,
- magas igazolt iskolai hiányzások,
- kiskorú várandóssága

A kialakult problémák kezelésére vonatkozó javaslatok jellemzően a következők:

- szülői kompetenciák erősítése
- a családok életminőségének javítása, ösztönzés a bejelentett munkavállalásra
- prevenciós, felvilágosító előadások szervezése
- a szabadidős programok szervezésében, lebonyolításában való részvétel
- felvilágosítás, segítségnyújtás gyermeknevelés, háztartásvezetés területén
- pszichológus, óvodai és iskolai szociális segítő aktív bevonása a gondozási folyamatba
- mediáció
- szenvedélybetegek közösségi ellátása
- pszichiátriai konzultáció,
- háziorvos és védőnő aktív bevonása a gondozási folyamatba,
- segítség a kapcsolatteremtésben a segélyszervezetek és a családok között
- segítségnyújtás hivatalos ügyek intézésben, kérelmek kitöltésében
- pénzkezelési tanácsadás

Pszichológusi megsegítésre nincs lehetőség a Szolgálatnál, a segítségre szoruló kliensek a Mezőkovácsházi Pedagógiai Szakszolgálatnál kérhetnek időpontot konzultációra.

Előfordul, hogy a szülők között párkapcsolati problémák vannak, amelyek tartósak. Ezekben a családokban állandó a feszültség, a vita.

Ezek rendezésének egyik lehetséges módja a mediáció, mely továbbra is elérhető a Család-és Gyermekjóléti Központnál, előzetes egyeztetés alapján.

A szolgáltatás igénylését a családsegítőnél kell jelezni.

A család- és gyermekjóléti szolgálat által gondozott gyermekek száma 2025-ben

Korosztály	***Alapellátás***	***Védelembe vett***	***Nevelésbe vétel***
0-2 éves	1	-	1
3-5 éves		2	1

6-13 éves	2	4	3
14-18 éves	1	5	1
Összesen	**4**	**11**	**6**
Családok száma	**4**	**5**	**3**

A kiszolgáltatottság, a hanyatló életkörülmények miatt a családokban jelentkező működési zavarok továbbra is jelen vannak. Az anyagi problémák miatt gyakoriak a konfliktusok, ezért a szülők ingerlékenyebbek, türelmetlenebbek gyermekeikkel, ebből adódnak a gyermeknevelési, életvezetési és iskolai problémák.
Általános tapasztalat, hogy a szülők következetes gyermeknevelése hiányzik. Sok esetben az tapasztalható, hogy a családokban a gyermeknevelés kimerül abban, hogy biztosítják a gyermek élelmezését, ruházatát, fűtenek rá. A gondoskodás a gyermek fizikai szükségleteinek biztosításából áll.
Nem ülnek le beszélgetni a gyermekekkel, nem hallgatják meg esetleges problémáikat, nincs közös program, nincsenek közös étkezések, nincs meg a bensőséges kapcsolat a szülők és gyermekeik között.
A helyes norma és értékrendszer elsajátítása hiányzik.

Alapellátásban történő gondozást nem lehetett megszűntetni, 1 alapellátásban gondozott család helyzete annyira súlyossá vált, hogy védelembe vétel elrendelésére, majd nevelésbe vételre került sor.
Védelembe vételből 2 család 3 gyermekének helyzete annyira súlyosbodott, hogy szintén nevelésbe vételt kellett elrendelni.

Ennek leginkább az, az oka, hogy a családok az általunk észlelt problémákat nem is tartják annak. Ez abból is adódik, hogy a szülők sem hozták magukkal a megfelelő mintákat, értékeket. Hiányzik a helyes nevelési módszerek alkalmazása. A problémákról nem szívesen vesznek tudomást, jellemző a hárítás és az együttműködési folyamat során a felszínesség. Az együttműködés a szülők részéről, formális, inkább csak látszólagos. A tanácsokat meghallgatják, de nem vagy csak nagyon kis részben fogadják meg azokat. Ezért van az, hogy a családok hosszabb ideig vannak gondozásba, kontroll alatt.

A fent említett problémák megoldása és a sikeresebb együttműködés érdekében segítjük a családokat abban, hogy erőforrásaikat használni tudják, tagjai képesek legyenek megelőzni vagy kezelni gondjaikat.
A cél érdekében a családsegítő segíti a családi működés változásait, a család és környezete közötti kommunikációt, tájékoztat, képviseli a család érdekeit.

Megismerteti a szülőt azokkal az értékekkel, melyek elengedhetetlenek a „jó szülővé" váláshoz és a jó szülő-gyermek kapcsolat kialakításához, mint például a nevelési elvek, erkölcsi felfogásmód, a feszültség levezetésének módja, kommunikáció mennyiségének és minőségének fontossága.

Jelenleg a korábban nevelésbe vett gyermekek egyikének sincs esélye arra, hogy a közeljövőben hazakerülhessen vér szerinti szüleihez és családjában rendezett körülmények között, szeretetteljes légkörben nőhessen fel.
Ennek oka a szülők nem megfelelő életvitele, rossz szociális helyzete, de leginkább a hozzáállással is vannak problémák.

Észrevehető, ahogy telik az idő, úgy kényelmesednek bele a szülők a kialakult helyzetbe, már nem is akarnak változtatni rajta!

Továbbra is sok az új beköltöző család a településen, ennek leginkább az oka, hogy viszonylag olcsón lehet megvásárolni az ingatlanokat, sőt sok esetben a részletfizetés is lehetséges.
Ezekre a családokra jellemző, hogy több kiskorú gyermeket is nevelnek, az anyák általában nem dolgoznak, otthon vannak gyermekeikkel.

Az előző évhez hasonlóan továbbra is szembetűnő, hogy egyre több beköltöző család gyermeke kerül gondozásba és nő az olyan családok száma is, ahol a gyermekek nevelésbe vannak véve. A gondozásba vett (alapellátás, védelembe vett, nevelésbe vett) gyermekek szüleiről általánosságban elmondható, hogy alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, nem volt helyes szülői minta előttük, eddigi életük is sok szempontból terhelt volt. Életvezetési, életviteli, anyagi problémák napi szinten jelen vannak az életükben.
Jellemző, hogy a szülők partnerek abban, hogy gyermekeik indokolatlanul sokat hiányoznak a tanítási órákról, ezért a az érintett gyermekek tanulmányaikban lemaradnak és nem tudnak beilleszkedni az osztályközösségbe sem.

Az is megfigyelhető, hogy a beköltöző családok egy jelentős része vándorló életmódot folytat. Településről, településre költöznek görgetve maguk előtt a problémáikat, és ennek az életmódnak az a következménye, hogy a helyzetük tovább romlik, súlyosbodik. Az esetkezelés nehézkes a sok költözködés miatt. Tévesen az általuk könnyebbnek ítélt utat választják, úgy gondolják könnyebb elmenekülni a szakemberek által feltárt problémák elől. Abban bíznak, hogy a nyomon követés így elmarad, ezáltal kikerülnek a gyermekvédelem látóköréből.

Figyelemfelkeltő, hogy egyre több kiskorú gyermek dohányzik szüleik tudtával.

A gondozott családok problémái egyre összetettebbek, nehezebben kezelhetőek, a szülők részéről az együttműködés hiánya is hozzájárul, ahhoz, hogy nem lehet „gyors", rövidtávú eredményeket elérni. Apró lépésenként tudunk haladni, a gondozási tervet is hosszútávra kell elkészíteni. Ez azt is jelenti, hogy már most előrevetíthető, hogy ezek a családok a korábbiaknál hosszabb időt fognak eltölteni a rendszerben Szükségessé vált a pszichológus bevonása a gondozási folyamatokba, mert a „kezeletlen"mentális-lelki eredetű problémák is akadályozzák az előrelépést.

Növekvő tendenciát mutat azoknak a veszélyeztetett gyermekeknek a száma, ahol a családtagok (szülők – felnőtt gyermekeik) között problémák vannak, amelyek időszakosan ismétlődnek. Ezekben a családokban sok a feszültség, a vita.
Ezek rendezésének egyik lehetséges módja a mediáció lenne, mely már a Család-és Gyermekjóléti Központnál biztosított előzetes egyeztetés alapján. Azonban a kliensek ezt az alternatívát továbbra is elutasítják, idegenkednek tőle.

Sajnos egyre inkább általánossá válik, hogy a gondozásban lévő családoknál (alapellátás, védelembe vétel) kivétel nélkül megjelennek a mindennapi megélhetési nehézségek. A családok jelentős része tartós anyagi gondokkal küzd, nem rendelkeznek állandó, bejelentett munkahellyel, így rendszeres jövedelemmel sem. Ennek következményeként a közüzemi számlák kiegyenlítése gyakran elmarad, vagy csak jelentős késéssel történik meg. Több család esetében előfordult, hogy a gáz-, villany- vagy vízszolgáltatást korlátozták, illetve

megszüntették. Míg a korábbi években ezek a problémák csupán 1–2 esetben fordultak elő, napjainkra ez a jelenség számottevően gyakoribbá vált.

Az utóbbi időszakban megszaporodtak az igazolatlan iskolai hiányzással kapcsolatos problémák. Ezek száma sok esetben ugyan alacsony, azonban aggodalomra ad okot, hogy a szülők részéről gyakran hiányzik a felelősségteljes hozzáállás. Több esetben tapasztalható, hogy a szülők nem törekednek a probléma kezelésére, inkább tehetetlenségüket hangsúlyozzák, és úgy nyilatkoznak, hogy nem tudnak mit kezdeni gyermekük iskolai hiányzásaival.

Esetiként kezelt gyermekek és azok családjainak száma 2025-ben

Megnevezés	Gondozott gyermekek száma	Gondozottak családjainak száma
Alapellátásba nem kerülő eseti ellátottak	*49*	*29*

Az eseti ügyek száma évről évre folyamatosan emelkedik.

A jelzőrendszeri tagoktól 2025-ben a Szolgálathoz érkezett jelzések száma havi bontásban

KASZAPER			JELZÉSEK					
	Általános iskola	*Középiskola*	*Óvoda*	*Védőnő*	*Orvos*	*Lakos-sági*	*Önkor-mányzat*	*Egyéb*
január		1						
február	1		1					
március		1						
április	NEM	ÉRKE	ZETT					
május	NEM	ÉRKE	ZETT					
június		1	1					
július	NEM	ÉRKE	ZETT					
augusztus	NEM	ÉRKE	ZETT					
szeptember	NEM	ÉRKE	ZETT					
október				1				
november		1						
december		2						
Összesen	1	6	2	1				

Jelzések okai:

- ***Középiskola:*** *alacsony számú igazolatlan iskolai mulasztás, nem képességnek megfelelő tanulmányi eremény, „nehezen" viseli a nagyszülői kontrollt, szabályokat nem tart, kollégiumból engedély nélküli eltávozások, kollégiumi eltanácsolás – társát zaklatta, nem hagyta pihenni, tanulni, késeléssel való fenyegetőzés. Dohányzás, dohánytermékek birtoklása. 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai mulasztás.*
- ***Általános Iskola:*** *súlyos iskolai magatartási, viselkedési problémák, tanulmányi eredmény romlása, kortársbántalmazás.*
- ***Óvoda****: anya alkoholizáló magatartásával veszélyezteti gyermekét, anya gyermekét hátrahagyva elutazott a fővárosba.*

➢ ***Védőnői Szolgálat**: kiskorú 9 hetes terhessége*

A jelzőrendszer tagjaitól a 2025-ös évben 10 esetben érkezett jelzés, mely gyermeket érintett (írásos, telefonos, személyes), a problémák megjelenésekor vagy a már meglévő probléma súlyosbodásakor. Az írásos jelzőlapokat a tagok használják.

5 alkalommal került sor jelző-és észlelőrendszeri esetmegbeszélésre.

A jelzőrendszeri tagokkal a kapcsolattartás rendszeres, napi szintű, személyes konzultációk és telefonos megbeszélések útján valósul meg.

A család- és gyermekjóléti szolgálat kliensforgalma

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma	Ellátott gyermekek száma
Információnyújtás	**141**	***38***
Segítő beszélgetés	***170***	***42***
Tanácsadás	***163***	***36***
Hivatalos ügyekben való közreműködés	***27***	***14***
Családlátogatás	***72***	***41***
Védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	***4***	***6***
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel - nevelésbe vétel	-	-
Szakmaközi megbeszélés	***5***	
Esetmegbeszélés	***5***	***8***
Esetkonferencia	***2***	***7***
Közvetítés más szolgáltatásba	***8***	***7***

Ha egy gyermek fejlődését valami károsan befolyásolja vagy akadályozza, a gyermek veszélyeztetetté válik, mielőbb segíteni kell rajta. Veszélyeztetett a gyermek, ha bántalmazzák, ha nem tudják megfelelően ruházni, etetni, ha csavarog – esetleg drogozik is-, de akkor is, ha a szülő hosszú betegsége miatt nem képes figyelni rá, nem képes ellátni. Fontos, hogy ezek a gyerekek eljussanak a gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer szakembereihez. Vannak olyan gyerekek, akik családjuk megélhetési vagy egyéb problémái miatt kerülnek hátrányos helyzetbe, ebben a térségben ez a legjellemzőbb veszélyeztetési tényező.
Tapasztalataink azt mutatják, hogy minden erőfeszítés ellenére egyre nagyobb mértékeket öltenek a gyermekekkel kapcsolatos problémák. Ezért nélkülözhetetlen a gyermekek érdekében az észlelő-és jelzőrendszeri tagok szoros együttműködése a hatékony problémamegoldása, és az idejében történő jelzése. A problémák egyre összetettebbek.

A hátrányos helyzet okait vizsgálva kiemelkednek a családok egzisztenciális bizonytalanságából eredő gondok, a több generációs munkanélküliség. Hátrányos helyzetet okoz még a csonka családban való nevelkedés-, illetve a családon belüli konfliktusok halmozódása.

A továbbiakban is fontosnak tartjuk az oktatási (iskola, óvoda), művelődési intézményekkel való szorosabb kapcsolattartást, együttműködést.

A prevencióra a jövőben is nagy hangsúlyt fektetünk, lehetőségeinkhez mérten próbálunk olyan előadásokat szervezni, amelyek felkelthetik az érdeklődést.
Szakmaközi megbeszélésre a 2025-ös évben 5 alkalommal került sor.

A szakmaközi megbeszélés az adott településen vagy térségben a jelzőrendszer tagjai egy részének vagy egészének részvételével szervezett szakmai megbeszélés, melynek célja nem egy konkrét ügy kezelése, arra ott vannak az esetmegbeszélések, esetkonferenciák, hanem előre meghatározott témakörben egy vagy több szakma képviselőjét érintő aktuális kérdés, vagy, a települést, térséget érintő probléma vagy kérdéskör több szempontú feldolgozása.

Szakmai rendezvények nem kerültek megszervezésre.

Társhatósági megkeresésre 12 alkalommal készítettünk környezettanulmányt.

A Szolgálat 2025-ben is közreműködött adományok szétosztásában, így 1070 kg liszt került kiosztásra a rászoruló egyedülálló személyek és családok részére.
A kliensforgalom nagy, az állandó klienskör mellett mindig vannak újabb ügyfelek, akik problémáikkal felkeresik a Szolgálatot. A gyermekekkel kapcsolatos problémákon túl legjellemzőbb a kérelmek kitöltésében kért segítség, közüzemi szolgáltatóknál, bankoknál lévő tartozások rendezésében közreműködés, telefonos ügyintézés és segélyek igénylésének lehetőségeiről, feltételeiről is sok esetben kérnek tájékoztatást.

Bírósági keresetek benyújtásában, kapcsolattartás szabályozási ügyekben is több alkalommal nyújtottunk segítséget.

A jelzőrendszeri tagokkal egyeztetett statisztikák alapján a veszélyeztetett gyermekek száma emelkedett az elmúlt évekhez képest.

A gyermekvédelmi problémák mellett egyre fokozódnak a családsegítéssel kapcsolatos ügyek. A településen egyre több az olyan ember, aki életkorából vagy rossz egészségi állapotából, adódóan saját magáról nem tud gondoskodni, hozzátartozója nem él a településen, vagy ha ott is él nem kíván a gondozási folyamatban részt venni.

Sajnos az életkor előrehaladtával az egészségi állapotuk romlik, a szervi megbetegedések mellett megfigyelhető a mentális leépülés is. Ezek az emberek a mindennapi életvezetésükben segítségre szorulnak.

Ezeknek a problémáknak a megoldásában nagyon fontos a jelzőrendszer tagjainak, legfőképpen a háziorvosnak, az Önkormányzatnak, a Humán Szolgáltató-és Gondozási Központ munkatársainak, a Gyámhivatalnak és a Szolgálatnak a gyors és hatékony együttműködése, annak érdekében, hogy a rászoruló, önellátásukban segítségre szoruló vagy önellátásukra képtelen személyek sorsa és későbbi élete mindenki számára megnyugtatóan rendeződjön.

A cél a korábbi életminőség megtartása vagy javítása, azért hogy egészségi állapotuknak és szükségleteiknek megfelelő gondoskodást, ellátást kapjanak.

Mindent összevetve véleményem és az intézményi visszajelzések alapján a gyermekvédelmi feladatot ellátók (azaz a jelzőrendszer) jól, a szakmai előírásoknak megfelelően működik.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival való együttműködés a többségi visszajelzés alapján jónak mondható.

Munkánkat a továbbiakban is annak szellemében szeretnénk végezni, hogy a gyermekjóléti alapellátás missziója a gyermekek jogainak érvényesülése érdekében egyrészt azon családok támogatása és megerősítése, amelyek gyermekeik felnevelésében nélkülözik a szükséges feltételeket, illetve ezeknek megteremtésében támogatásra szorulnak; másrészt a védelem biztosítása a gyermekek számára a fejlődésüket akadályozó vagy hátráltató veszélyek ellen.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végezett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgálat tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

Felügyeleti szerv által végzett szakmai ellenőrzés 2025. évben 1 alkalommal volt a Békés Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Osztály (Békéscsaba) részéről. Az ellenőrzés megállapította, hogy a gyermekvédelmi feladatok ellátása a törvényi előírásoknak megfelelően biztosított.

5. Bűnmegelőzési program bemutatása:

Bűnmegelőzési programmal önkormányzatunk nem rendelkezik, településünkön ilyen program nem készült.
2025. évben fiatalkorú személy vonatkozásában sem elkövetői, sem pedig sértetti kategóriában nem merült fel adat.

6. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Olyan civil szervezet, mely tevékenységi körében konkrét gyermekjóléti feladatokat látna el, nincs a településen. Azonban van olyan szervezet, amely sporttevékenységgel foglalkozik, illetve alapítvány (Kaszaperiek Boldogulásért) amely célul tűzte ki a gyermekek támogatását. Szabadidős programjaik alkalmasak a gyermek korosztály aktív bevonására.

A gyermekvédelmi rendszer szereplői, intézményei a hatékonyabb szakmai munka érdekében a KARITÁSZ – Szeged-Csanádi Egyházmegye és a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal tartanak kapcsolatot. A civil szféra bevonása a szakmai munkába és a hatékonyabb klienseknek nyújtott szolgáltatásban szükséges.

7. Összegzés

A gyermekvédelem területén ***jövőre vonatkozó célok, elképzelések*** meghatározását is a beszámoló tartalmi követelményei közé sorolja a jogszabály. A szakmai célok és elképzelések megvalósításának alapja a megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosítása, mely az önkormányzat feladata.

Jelenleg a helyi gyermekvédelmi ellátórendszer ***személyi és tárgyi feltételei is teljes körűen*** biztosítottak, a jogszabályi előírásoknak megfelelő létszámú, képesítésű szakember látja el a gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatokat.

Fontos a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok helyzetének javítása, a családok megélhetési feltételeinek javítása, a család szerepének erősítése valamint a gyermekét egyedül nevelő nők segítése.

A problémák forrása sok esetben a szülők negatív példája, de ennek megoldása már túlmutat az önkormányzat lehetőségein.

Ezúton is szeretnénk megköszönni Kun László polgármester úrnak, a Képviselő-testület tagjainak, Kun Róbertné szociális ügyintézőnek, hogy munkánkat egész évben támogatták, és a gyors beavatkozást igénylő problémák esetén, hatékonyan segítették munkánkat!

Tisztelt Képviselő-testület az előterjesztés ismeretében kérjük tanácsokkal, javaslatokkal segítse mindennapi munkánkat.

Kaszaper, 2026. április 27.

Brezovainé Olasz Mónika
Intézményvezető

Kaszaperi Humán Szolgáltató és Gondozási Központ

Benyodáné Gutta Gabriella
Benyodáné Gutta Gabriella
családsegítő munkatárs